

SLOVENSKI

Poročevalac

Izdaja in tiska časopisno-založniško podjetje slovenski poročevalac... Direktor: Rudi Janžura... Glavni in odgovorni urednik: Sergo Vošnjak...

REZULTATI FRANCOSEKEGA OBISKA V MOSKVI

Razumevanje in več zaupanja

Guy Mollet se je vrnil v Pariz, Pineau odpotoval v Leningrad — Francoski premier je pred odhodom iz Moskve izjavil, da Francija in Sovjetska zveza lahko mnogo prispevata k do- bremu sporazumevanju vseh narodov

Moskva, 20. maja. (AFP). Francoski premier Guy Mollet je danes odpotoval iz Moskve v Pariz. Na moskovskem letališču Vnukovo so se od njega poslovili predsednik sovjetske vlade Nikolaj Bulganin, ministri Molotov, Kaganovič, Pervuhin in druge ugledne sovjetske osebnosti.

Pred odhodom iz Moskve je imel Guy Mollet krajši govor, v katerem se je zahvalil za sprejem, ki so ga priredili njemu in njegovim sodelavcem v Moskvi. Mollet je nato dejal, da Sovjetska zveza in Francija, ki ju druzi dolga tradicija prijateljstva in mnogih sorodnosti, lahko mnogo prispevata k dobremu sporazumevanju vseh narodov. »To željo za mirom imajo vsekakor vse države — je dejal Mollet — in že sem izrazil prepričanje, da so vsi ljudje in vse vlade prepričani, da je nujno narediti konec razdeljenosti, odstraniti strah in lojalno sodelovati v organiziranju miru in odstranitvi bede. Toda, ni nekoristno z blatelarnimi stiki, podobnim tem, ki smo jih imeli, vzpostaviti neposredno zaupanje. Brez katerega nikdar ne bomo uspeli rešiti vprašanj, o katerih rešitvi še nismo enotni.«

Guy Mollet je dejal, da v Moskvi niso bila rešena vsa vprašanja, poudaril pa je, da državni obeh držav sedaj bo- ljše poznajo drug drugega. Izrazil je mnenje, da bodo eni kot drugi razmišljali o tem, kar so se naučili od svojih partnerjev ter da jim bo to omogočilo, da med prihodnjimi srečanji ugotovijo, da so se njihova stališča zblížala.

Paris, 20. maja. (Tanjug). Voditelj tuniske opozicije so davi poizkusili napraviti atentat na predsednika tuniske vlade Habiba Burgiba. Med streljanjem strahotno pred zgradbo, v kateri stanuje tuniški premier, sta bila ubita dva napadalca in rajen en strahnik, medtem ko so trije na padeli poškodovani.

Paris, 20. maja. (Tanjug). Voditelj tuniske opozicije so davi poizkusili napraviti atentat na predsednika tuniske vlade Habiba Burgiba. Med streljanjem strahotno pred zgradbo, v kateri stanuje tuniški premier, sta bila ubita dva napadalca in rajen en strahnik, medtem ko so trije na padeli poškodovani.

PRESEDNIK REPUBLIKE INDOZEZJE V ZDA

Največje časti za Sukarna

ZDA spreminjajo politiko do nevtralnih držav — Sedanj razgovori bodo priprava za kasnejše razgovore strokovnjakov

Washington, 20. maja. (Tanjug). Ob svojem obisku v ZDA je predsednik Indonezije Sukarno doživel časti, kakršne redko izkazujejo šefom tujih držav v tej državi. Poslovno razpoložen uradni Washington je pokazal, da zna biti do skrajnosti ceremoniozen.

Po glavnih mestnih ulicah so plapolale rdeče-bele indonezijske zastave z rdečo peterokrako zvezdo, visoki gost mlade in zaostale dežele pa je stopil na tla ameriškega glavnega mesta po rdeči preprogi. »Kakor George Washington ste tudi vi potegnili svojo deželo iz kolonializma.« se glasile pozdravne besede predsednika Nixona. »Prišel sem, da potrdim, ali pa spremeni svoje višje, ki sem jih v teh letih zbral o vaši deželi,« je odgovoril Sukarno.

Ob simboličnem izročanju mestnih ključev, je Sukarno očitveno ginjen dejal: »Trinajst let svojega življenja sem prebil v zaporih in izgnanstvu. Sedaj pa mi vi izkazuje čast in me sprejemate za največjo gostoljubnost. Washington, Lincoln in Jefferson so bili moji učitelji.« Med slovesnim kosilom je Eisenhower primerjal sedanje indonezijske težave s tistimi, ki so jih preživljala ZDA v prvih dneh svoje zgodovine in je izrazil upanje, da se bo Sukarno prepričal, da se ameriški narod iskreno zanima za Indonezijo in njene napore za dvig življenjskega standarda svojega ljudstva.

»Washington Post« piše, da je šefa, po številu prebivalstva šeste države na svetu, Ameriška sprejela z največjimi častmi v skladu z novo vladno politiko, ki si skuša pridobiti prijatelje in vplivati na nevtralne in neangažirane države. Čeprav vlada ni uradno priznala, da je spremeni politiko do nevtralec, sprejem Sukarna dokazuje, da se je doslej veljavno »pravilo«, ali ste za nas ali proti nam, preživelo.

V uradnih krogih trdijo, da bo imel Sukarno obisk značaj medsebojnega spoznavanja in splošne izmenjave gledišč, med katerim bodo pripravili tudi teren za kasnejše razgovore strokovnjakov o ekonomski pomoči in

WASHINGTON — Pomočnik generalnega državnega tožila ZDA je sporočil, da sta bila nedavno ukradeni dva zapisa dokumenta, ki vsebujeta podroben opis ameriških letalskih baz na svetu in pomoznih služb ameriškega letalstva.

SKLICANJE SEJE ODBORA ZA ZDRAVSTVO IN SOCIALNO POLITIKO REPUBLIKE ZBORA LJUDSKE SKUPŠČINE LRS

Predsednik odbora za zdravstvo in socialno politiko Republiškega zbora ljudske skupščine LRS sklicuje 14. sejo odbora za sredo, 23. maja 1956 ob 10. uri v poslojpu Ljudske skupščine LRS.

Predlog dnevnega reda: 1. Razprava in sklepanje o predlogu zakona o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah; 2. razprava in sklepanje o predlogu zakona o bolnišnicah; 3. razprava in sklepanje o predlogu zakona o zdravstvenem strokovnem nadzoru nad zdravstvenimi zavodi. In tajništvo Ljudske skupščine LRS

Francoski minister za zunanje zadeve Christian Pineau pa je že sinoči odpotoval iz Moskve v Leningrad. Na železniški postaji se je od njega poslovil prvi pomočnik sovjetskega zunanjega ministra Andrej Gromiko. Francoskega zunanjega ministra, ki bo poleg Leningrada obiskal še nekaj drugih mest Sovjetske zveze, spremlja sovjetski veleposlanik v Parizu Vinogradov.

Paris, 20. maja. (AFP.) Francoski premier Guy Mollet se je popoldne z letalom vrnil v Pariz. Po prihodu na letališče je dejal: »Pesimisti, ki so govorili, da iz francosko-sovjetskih razgovorov ne bo prišlo nič konkretnega, so na srečo lahko razočarani.« Mollet je dejal, da se on in njegovi sodelavci vračajo s prepričanjem, da razgovori, kakršne so pravkar imeli v Moskvi, pomagajo pri odstranjevanju ozračja nezaupanja, ki še obstaja, čeprav je vedno milejše. »Obiski te vrste so v pomoč miru in razumevanju,« je izjavil francoski premier.

V MOSKVI IN PARIZU ZADOVOLJNI

PARIZ, 20. maja. (Tanjug). Tujkajšni politični krogi so pozitivno ocenili rezultate francoskega obiska v Sovjetski zvezi. Po njihovem mnenju so glavni rezultati francosko-sovjetskih razgovorov skupne težnje za okrepitev miru na svetu, posebno pa popolnejše razumevanje in večje medsebojno zaupanje.

Francoski tisk je pozdravil vrnitev Guya Molleta s te uspešne poti. »Če v najosnovnejših svetovnih vprašanjih niso bili doseženi konkretni rezultati — piše poluradni »Monde«, ko odgovarja na kritike konservativnih listov — kažejo sklenjeni sporazumi o krepitevi medsebojnih vezi na pot, ki jo je treba izbrati za nadaljnjo krepitev procesa vzpostavljanja boljših odnosov na svetu. Po mnenju socialističnih krogov kaže »velike senzacije« ni bilo mogoče niti pričakovati, kajti »Sovjetska zveza in Francija ne moreta sami rešiti vseh svetovnih problemov, za to je potrebno sodelovanje vseh dežel, v prvi vrsti velikih sil.« opozarjajo danes v tiskovnih uradnih krogih pa izražajo veliko zadovoljstvo predvsem zaradi sovjetske podpore francoski politiki v Severni Afriki, kakor tudi zaradi tega, da je sovjetska zveza sprejela francoski načrt za pomoč nerazviti deželi.

MOSKVA, 20. maja. (Tanjug). Rezultate francosko-sovjetskih razgovorov so v Moskvi pozitivno ocenili. »Kot v preteklih letih, da so med dvema državama pri vzpostavljanju novega ozračja v mednarodnih odnosih. Tu poudarjajo, da vzpostavljajo odnose kot razgovori prežeti z duhom mirnega sožitja med narodi. Razgovori so nedvomno prispevali k povečanju zaupanja med državama in pozitivno vplivali na odstranitev ovir, ki preprečujejo medsebojno razumevanje. Zblížala so se stališča v vrsti vprašanj, čeprav so ostali še različni pogledi na mnoge mednarodne probleme (med drugim tudi glede načina rešitve nekaterih evropskih problemov). Je pozitivna stvar, da delegacije obeh strani sedaj bolje razumeta stališče svojih partnerjev v razgovorih.

Tako tudi »izvestila« v svojem komentarju poudarjajo, da ni tako važno, če obstajajo razlike v stališčih med dvema državama, ker je bilo to tudi pričakovati, temveč je važno dejstvo, da delegacije obeh strani želijo najti pot za ureditev spornih vprašanj in razumevanje stališča in položaj druge strani.

Iz Londona in Washingtona pa ni uradnih komentarjev in tudi komentarjev tiska je še zelo malo.

FRANCOŠKO-MAROŠKI ODNOSI

Še korak naprej

V Rabatu so podpisali konvencijo, s katero je maroška vlada dobila samostojnost v vodenju zunanje politike

Rabat, 20. maja. (AFP). Državni sekretar v francoskem zunanjem ministrstvu Alain Savary in maroški zunanji minister Ahmed Balafrej sta sinoči v Rabatu podpisala konvencijo, s katero je maroška vlada dobila vse pravice na področju zunanje politike.

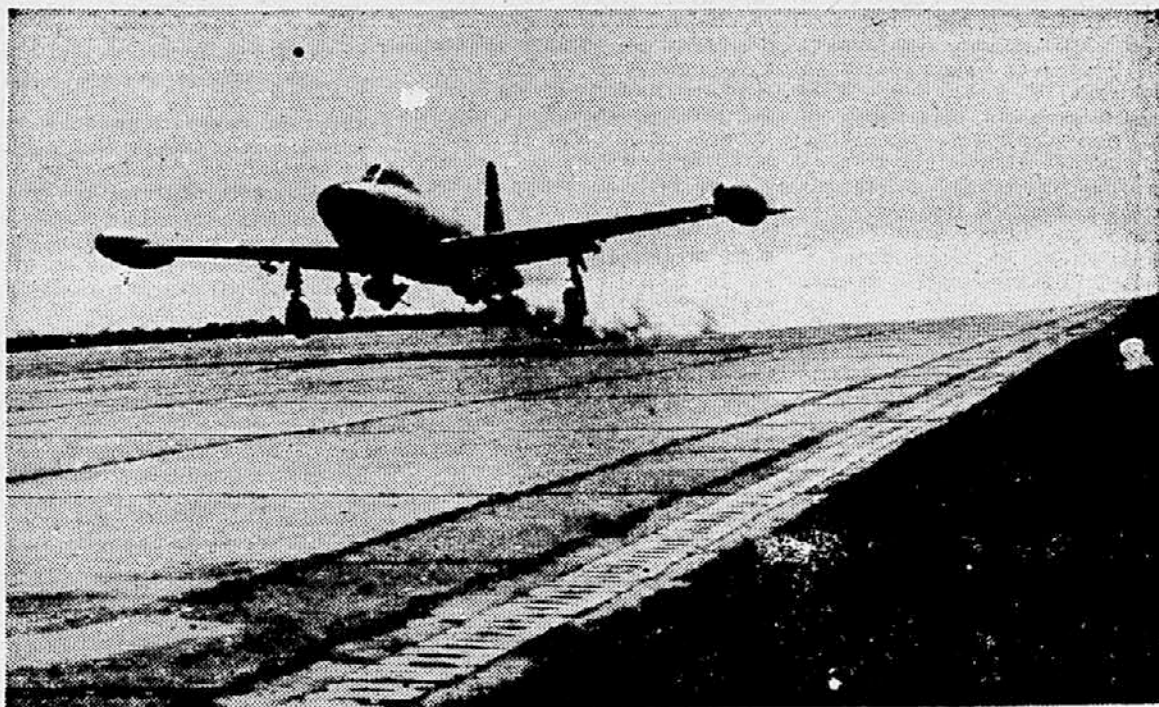
Po podpisu tega dokumenta je maroški zunanji minister zdravil »liberalizem in razumevanje« francoskih predstavnikov na pogajanjih. Dejaj, da podpisana konvencija odpira široko perspektivo za sodelovanje med Marokom in Francijo, ter je hkrati izrazil prepričanje, da bodo v podobnem ozračju podpisane tudi ostale konvencije, predvidene v skupni deklaraciji do 2. marca. Maroški zunanji minister je dalje izjavil, da bo njegova država v kratkem vzpostavila diplomatske odnose s Francijo in Španijo in da bo zelo naglo imenovala svojega veleposlanika v eni izmed arabskih držav.

V Parizu se je zvedelo, da bo francoska vlada po podpisu tega pomembnega sporazuma sprejela zahtevo parlamenta za začetek splošne debate o francoskih odnosih s Tunisom in Marokom že konec tega meseca. Uradni predstavniki izražajo prepričanje, da bo do tega predstavniki Tunisa in Maroka sklenili h še nekaj konvencij, zlasti o problemih gospodarskih in kulturnih odnosov. Glavni problem v odnosih med Francijo in njenimi bivšimi protektorati pa je še vedno nerazrešeno vprašanje Alžirja ter vztrajne zahteve Maroka in Tunisa za začetek pogajanj z alžirskimi uporniki. Medtem ko francoska vlada smatra, da maroška normalizacija odnosa-

Delegacije in obiski

Beograd — Člani brazilske parlamentarne delegacije, ki so včeraj prišli v Beograd na šestdnevni obisk naši državi, so danes dopoldne položili venec na grob Neznanega junaka na Avali. Po vrnitvi v Avale so imeli v zvezi ljudski skupščini daljši razgovor s funkcionarji skupščine, zveznega izvršnega sveta in državne uprave. Zanjmalj so se posebno za državno ureditev Jugoslavije, za volitve organizacijo in delovanje zvezne ljudske skupščine, za vprašanje delavskega samoupravljanja, za družbeni plan, poljedelstvo itd. Opoldne je delegacija priredila svečano kosilo predsednik zvezne ljudske skupščine Moša Pijade.

Belje — Po dvodnevem bivanju v Zagrebu je delegacija Ljudske skupščine Českoslovaške davi prispela v Osijek. Po krajšem postanku v Osijeku je

21. MAJ DAN JUGOSLOVANSKEGA VOJNEGA LETALSTVA

Na današnji dan pred 14 leti je narodni heroj Franjo Kluz poletel na prvo bojno nalogo s partizanskim letalom in s tem označil začetek borbenega udeleževanja letalstva Narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije. Kakor nas je sovražnik sprekrbeval s drugimi vrstami orožja iz svojih skladišč, tako nam je »sprekrbele« tudi prvo letalo, s katerim sta letala naša prva bojna letalca Franjo Kluz in Rudi Čajavec.

V povojnem obdobju se je ob skupnih naporih naših letalcev in delovnih ljudi kakor tudi ob delni pomoči iz tujine ter ob stalni skrbi Tita naše letalstvo krepko razvilo in postalo zanesljiv in vreden čuvár našega neba. Rojeno v ognju narodnoosvobodilne borbe, ima Jugoslovansko vojno letalstvo, kakor tudi vsa naša armada, v svojih vrstah prekajene borece iz te vojne, katerih predanost in junštvo sta bila mnogokrat potrjena. Našim letalskim enotam poveljujejo zvesti sinovi ljudstva iz Zveze komunistov Jugoslavije, vredni nasledniki in bojni tovariši herojev narodnoosvobodilne borbe, in to je tista velika moralna sila našega letalstva, zaradi katere je danes tako izredno močno. Mirno lahko rečemo, da danes letamo drznejše in spretnjeje kot kdaj koli doslej, da delamo odločno in naglo za borbeno usposabljanje naših enot in da so nekatere izmed njih že dosegle raven evropskega razreda.

Borbenost in poštrevnost, ki ju kaže naš letalski, tehnični in poveljniški kader pri svojem vsakodnevnem delu, sta izraz velikega patriotizma naših letalskih enot ter njihove visoke zvestosti in odgovornosti pri izpolnjevanju nalog, ki so jim zaupane.

Zategadej mislimo, kadar govorimo o moči našega letalstva, predvsem na naše letalce, ki so vzgojeni in ki se še dalje vzgajajo v duhu neomajne zvestobe svojemu ljudstvu in svoji socialistični domovini in za katere ni nepremagljivih ovir, kajti vsi se zavedamo dejstva, da je naša moč predvsem v nas samih, v naši enotnosti, v naši odločnosti, da zgradimo lepše življenje za naše narode ter zagotovimo mir na naših mejah.

Po zaslugi naših delovnih ljudi — inženirjev, tehnikov, delavcev — razpolaga naše letalstvo z velikim številom šolskih, prehodnih in bojnih

letal, ki jih je izdelala domača industrija. Izgradnja in razvoj naše letalske industrije je zanesljivo poročstvo, da bodo pripadniki našega vojnega letalstva oskrbljeni z orožjem, da jih bo naša socialistična domovina oskrbela s potrebno vojno tehniko.

Posebno in zelo važno mesto v povojnem razvoju našega letalstva ima vprašanje šolanja kadrov in usposabljanja zadostnega števila strokovnjakov in specialistov, brez katerih letalstvo kot tehnični rod vojske ne more živeti in delati. Mnogo je bilo storjenega za vzgojo predavateljskega kadra in organiziranja sodobnih šol. Vsa ta prizadevanja so bila plodna in naše letalstvo ima danes kvalitetne šole, v kateri se šolajo vsi potrebni kadri za naše enote.

Naša mladina je po vojni pokazala veliko zanimanje za letalstvo, kar je tudi naravno s ozirom na to, da je bila mladina zmeraj posilec splošnega in še posebej tehničnega napredka. Naša mladina se aktivno ukvarja z letalstvom in organizacijah Letalske zveze, tamkaj izvežbani letalski kadri pa predstavljajo neizčrpen rezervuar za izpopolnjevanje Jugoslovanskega vojnega letalstva tako v miru kot v vojni. Zaradi tega bi bilo nezadostno in nepopolno, če bi gledali povojni razvoj našega letalstva samo v okviru razvoja našega vojnega letalstva. Letalska zveza postaja iz leta v leto bolj množična organizacija, v kateri ima naša mladina široke možnosti, da se strokovno izpopolnjuje, koristno preživlja svoj prosti čas, patriotski značaj organizacij Letalske zveze in vzgojno delo, ki ga opravljajo te organizacije, pa ni prestanto razvijajo ljubezen in zanimanje za letalsko tehniko ter letalstvo samo.

Ko proslavljamo 14. obletnico Jugoslovanskega vojnega letalstva, pregledujemo njegovi pripadniki dosežene uspehe pri razvijanju borbeno pripravljivosti svojih enot in pri tem še stopnjevanju svoje napore, da bi do mojstrstva obvladali svoja letala, ki sta jim jih zaupala ljudstvo in domovina, da bi z njimi branili in čuvali svobodno nebo svoje socialistične domovine — Federativne ljudske republike Jugoslavije.

Letalski polkovnik, pilot-lovec Mihailo E. Nikolić.

„Dramatična akcija“

proti Eisenhowerjevemu programu pomoči tujini — Pod pritiskom kritik z vseh strani je moral odbor predstavnškega doma revidirati svoje odklonilno stališče do predsednikove zahteve

New York, 20. maja. (Tanjug). Odbor za zunanje zadeve predstavnškega doma bo v torek nadaljeval glasovanje o Eisenhowerjevemu predlogu za pomoč tujini v znesku 4 milijarde 900 milijonov dolarjev. Zadnje dni je program pomoči tujini v središču pozornosti političnih krogov v ameriški prestolnici in po splošnem mnenju preživlja resne preizkušnje.

Predsednik Eisenhower je od kongresa zahteval pooblastila za dolgoročni načrt pomoči tujini s tem, da bi za naslednje fizikalno leto odobrili 3 milijarde dolarjev za vojaško pomoč in 1 milijardo 900 milijonov za gospodarsko pomoč. Sredi preteklega tedna pa je na splošno presenečenje odbor predstavnškega doma zavrnil Eisenhowerjevo zahtevo za dolgoročno pomoč tujini in izglasoval, da pomoč lahko dobe samo tiste dežele, ki v svobodnih državah nimajo boljših liberalnih trgovinskih odnosov kakor ZDA, to pomeni nobena država na svetu, hkrati pa je odbor storil tudi vse, da bi znižal tako vojaško kot gospodarsko pomoč.

Po ocenah političnih krogov in tiska je do te »dramatične akcije« prišlo iz dveh vzrokov. Prvič zaradi sklepa Velike Britanije, da bo razširila trgovinske odnose z LR Kitajsko, in drugič zaradi izjave Sukarna, da bodo ameriški dolarji, čeprav »bodo pljuskali kakor slapovi Niagare, izvali samo grenko razočaranje«, če ZDA ne bodo priznale azijskega nacionalizma in antikolonializma.

Vendar pa so se še naslednji

dan duhovi umirili in je odbor predstavnškega doma pod pritiskom kritik z vseh strani sprejmenil svoj sklep o prepovedi pomoči državam, ki bolj liberalno trgujejo z LR Kitajsko. Na to je vplival tudi sklep Sovjetske zveze o zmanjšanju oboroženih sil, kar bo po mnenju tujkajšnih krogov povečalo sovjetsko aktivnost na gospodarskem področju.

Marshall za nova pogajanja

London, 20. maja. (Reuter). Predsednik singapurske vlade David Marshall je postal pismo britanskemu ministru za kolonije Lennox-Boyd za obnovitev prekinjenih pogajanj direktno med vladama Velike Britanije in Singapure. Na pogajanjih, ki se bila v Londonu konec preteklega in začetka tega meseca, je bila singapurska delegacija sestavljena iz predstavnikov vseh političnih skupin, med katerimi je prišlo do nesoglasja v zvezi s predlogi, ki jih je predložil predsednik vlade Marshall. Pričakujejo, da bo britanski minister za kolonije Lennox-Boyd pozitivno odgovoril na predlog o obnovi pogajanj med vladama.

VREME

Vremenska napoved za ponedeljek: Precej oblačno vreme s krajevnimi plohami, zlasti v popoldanskem času. Temperatura ponoči med 0 in 8, najvišje dnevne do 16° Celzija. V višjih legah nevarnost pozebe.

PRIO POSVETOVANJEM O STANOVANJSKI GRADNJI V JUGOSLAVIJI

Kakšno stanovanje potrebuje družina

V današnji številki prinašamo nekaj misli iz referata »Družina in stanovanjski pogoji, ki ga je za bližnje posvetovanje o problemih stanovanjske izgradnje v Jugoslaviji pripravila Mita Bajalica članica sekretariata Zveze društev prijateljev mladine.

Danes imamo zelo ugodne pogoje za boljše reševanje stanovanjskega problema. Zagotovljena materialna sredstva, ki jih družbena skupnost odvajata za stanovanjsko izgradnjo nas silijo k aktivnejšemu sodelovanju pri reševanju stanovanjskega problema. V naših pogojih se morajo problemi stanovanja za družine z otroki postopoma čim bolj ugodno reševati; prav tako je tudi potrebno prilagoditi program gradnje stanovanj potrebam največjih števil družin z otroki, ki živijo danes v neugodnih stanovanjskih razmerah.

Družine z otroki so v izrednih pogojih, zato je danes najprimerneje zidati dvosobna in trisobna stanovanja. Gradnja stanovanj za družine z otroki — to je naša današnja zahteva in v skladu z njo moramo najti skupni odgovor na vprašanje, kakšno naj bo stanovanje za našo družino.

Mednarodna filatelistična razstava v Zagrebu

Zagreb, 20. maja. V prisotnosti odposlanca predsednika Tita Božidarja Maslarića ter predstavnikov filatelističnih organizacij Jugoslavije in drugih držav je bila odprta III. jugoslovanska filatelistična razstava. Sodelujejo filatelisti in poštne uprave iz 44 držav z vseh kontinentov, po čemer se uvršča ta razstava med največje mednarodne filatelistične razstave. Podpredsednik izvršnega sveta sabora Hrvatske Božidar Maslarić je organizatorjem razstave izročil darilo predsednika Tita — umetniško sliko, delo Petra Lubarde.

I. KONGRES O VARILNI TEHNIKI

Zagreb, 20. maja. Danes je začel delo I. jugoslovanski kongres o varilni tehniki. Sodelujejo nad 200 delegatov iz vse države. V svojem uvodnem govoru je predsednik Zveze društev za varilno tehniko FLRJ inž. Milan Radojković poudaril njen pomen za našo kovinarsko industrijo in za gospodarstvo sploh. Nato so kongres podprali predstavniki republiških

Kongres knjigovodij FLR Jugoslavije

V Zagrebu bo od 23. do 26. junija prvi kongres knjigovodij iz vse države. Prireditveni odbor ima svoje prostore v Zagrebu, Mesnička ul. 2-I. Na kongresu bodo razpravljali o najvažnejših zadevah našega knjigovodstva. Referatji bodo razdeljeni na tri skupine. Razpravljali bodo o položaju knjigovodij o vlogi knjigovodstva za povečanje proizvodnosti, o sistemu šolanja ter uvedbi podoblastnih revizorjev in gospodarskih svetovalcev. Pomemben bo referat o vlogi knjigovodstva v zatiranju gospodarskega kriminala. Razpravljali bodo o statusu Zveze knjigovodij FLR, obiskali pa bodo tudi nekatere ustanove, podjetja in organizacije. V okviru kongresa bodo odprli našo razstavo tehničnih sredstev knjigovodstva, razne naprave, stroje, pripomočke itd. Kongresa se bo mogel udeležiti vsak knjigovodja iz naše države ne glede na to, ali je član kakšnega društva ali združenja. — mk

Priručnik za upravno delo ljudskih odborov občin in okrajev

Priručnik je izšla iz tiska v založbi zavoda »Birotehnika« knjiga dr. Božidarja Firšta »Upravno delovanje narodnih odborov občina in okrajev«. To je priručnik organov ljudskih odborov občin in okrajev. V njem so pregledno opisani vsi posli, ki spadajo v delo posameznih organov ljudskih odborov in navedeni vsi zvezni in republiški predpisi, iz katerih izvira ustrezno delo. Ta knjiga je namenjena pred vsem odobnikom ljudskih odborov, ki bodo mogli iz nje spoznati ves obseg delovanja ljudskih odborov in njihovih organov. Prav tako bo koristna tudi za vse gospodarske organizacije in ustanove, ker po njem lahko pridobijo potrebne informacije o delovanju ljudskih odborov kot organov državne oblasti glede na gospodarske organizacije in ustanove.

Knjiga velja 450 din in se naroči pri »Birotehniki« v Zagrebu, Berislavčeva ul. 16/III. Knjižarne imajo običajni popust 15%.

Marsikdaj, ko zbolíš... ali nekaj o sanitarno-higienski kontroli živil

Marsikdaj ko zbolíš, so ne zavedaš, da si zbolel zaradi pokvarjenih živil, ki si jih kupil, in obratno — se pogosteje, ko si zdrav, ne pomisliš, da ti je morda prav tisti dan ohranila zdravje bučnost sanitarno-higienske kontrole, ki je v trgovini ali na trgu izločila predmete, škodljive tvojemu zdravju.

Nadzorstvo se začne že pri ljudeh, ki so uslužbeni za prodajni pulom. Redno morajo biti pregledani, in kot mi je omenil načelnik sanitarne inšpekcije v Ljubljani dr. Franta Miš, so v zadnjem času že povsem odstranili ali pozdravili slučaje nalezljivih bolezni med tem osebjem. V zadnji akciji sanitarnih organov je že čez 6.000 živilcev opravilo tudi krajše tečaj o higieni ravnanja z živilmi. Prav ta teden so bili na vrsti uslužbenci delikatese in pekarn — Ker smo že pri pekarnah — večina samih lokalov v Ljubljani zdravstveno nikakor ne odgovarja in bi morali začeti z gradnjo novih. Pa tudi v kruhu se najdemo šturke in razne odpadke.

Mleko spada med osnovna živila

Sicer pa se je zdravstveno higienično stanje nasploh v živilski industriji in prodajni mreži

za obraz in noge, kar je vsekakor praktično in udobno. V dnevnici sobi kakor tudi v drugih prostorih bi bilo koristno zidati omare za shrambo obk, perila in drugih stvari. Kuhinja naj bo v pravem smislu besede delovni prostor, namenjen pripravljanju hrane in njeni uporabi. Če je v kuhinji možno imeti del prostora za bivanje otrok in kakih članov družine, ne bi bilo to neugodno. Pravilno urejena kuhinja pomeni veliko prednost tako za zaposleno kakor tudi nezaposleno ženo. Od pravilne razporeditve kuhinjskega pohištva je v veliki meri odvisno, koliko energije bo dnevnih potrebnih servisov, ki bodo gospodinjstva razbremenili težjih del, kakor so pranje perila, likanje, šivanje, krpanje perila, drobna popravila pohištva, instalacij itd. Z razvojem komunalne službe bodo imele družine možnost, da prilagodijo svoje življenje čim bolj racionalno segrevanje in okviru blokov ali naselja po sistemu etažnega ali centralnega gretja. Zagotoviti hladno in dobro pitno vodo, kakor tudi toplo vodo za pranje, bo olajšalo ženam mnogo opravil, hkrati pa bomo s tem prihranili gorivo.

Skrb komune za zdravje in pravilno vzgojo podmladka bo najbolj vidna, če bo zagotovila prostore za razvedrilo in zaposlitev otrok v prostem času po šoli in učenju. Razni prostori, kakor igrišča, prostori z mikvo itd. so osnovni pogoji za razvoj otrok v velikih mestih.

V nekaterih novih stanovanjih, zlasti v blokih, gradijo velike kuhinje, ki imajo poseben prostor za štedilnik, vodo in mizo za pripravljanje jedil. Ti odvojeni prostori se zagrnejo z zaveso in ločijo kuhinjo od ostalih prostorov za dnevno bivanje, kar vsekakor pomeni dobro rešitev. Nekateri so pa mnenja, naj bi kuhinjo popolnoma odvojili od sob za dnevno bivanje in ostalih delov stanovanja. Po njihovem mnenju je mnogo prijetnejše, da družina kosi v popolnoma drugem prostoru, čistem in lepo urejenem, kar pa se prav gotovo tudi v najboljši volji ne more zagotoviti v kuhinji. V vsakem primeru je moderna kuhinja za ženo delovni prostor, v katerem prebije dober del dneva in v katerem si ne želi ostati še potem, ko je končala kuhinjska opravila.

Za kuhinjo je zelo važen problem shramba. Ta problem bo obstajal vse dotle, dokler ne bomo imeli možnosti elektrificirati gospodinjstva. V novih stanovanjih bi bilo vsekakor zelo koristno zidati omare, namenjene shranjevanju pribora za čiščenje prostorov kakor tudi pribora za čiščenje obleke, obutve itd. Zelo važno je danes graditi stanovanja za družine, ki so najbolj ogrožene in stanujejo v slabih stanovanjskih razmerah. Nova stanovanja naj bodo torej pristopna vsem družinam, in to tudi tistim z majhnimi materialnimi možnostmi. V današnjih razmerah moramo vsekakor računati na kvaliteto opremo stanovanja.

Za večino družin je treba graditi taka stanovanja, v katerih se bo proces prilagajanja mestnemu načinu življenja razvijal hitreje in pozitivneje. V sistem gradnje naselij in stanovanj vnašajo vse značilne potrebe kulturnega življenja največjega števila meščanov. Predvidevamo izgradnjo cenejših stanovanj, ali s potrebnimi higienijskimi pogoji (kopalnica, prho, a ne s kadijo, namesto parketa uporabljamo druge vrste poda itd.). Današnja družina delovnih ljudi preživlja vedno manjši del dneva v stanovanju. Razen zaposlitve na delovnem mestu imajo ljudje tudi razne družbene obveznosti. Vse bolj redno se dogaja, da se člani družine ne zberejo niti trikrat dnevno pri jedi, kakor je bila nekoč navada. Najpogosteje kuhajo samo enkrat dnevno, in to za kosilo, ko je v glavnem vsa družina zbrana. Zajtrk in večerja se ravnata po razporeditvi delov-

O IZOLANSKIH PRIZADEVANJH za strokovno izobraževanje delavcev

Po odhodu delavcev, ki so na osnovi londonskega sporazuma o Trstu opirali za Italijo, je postalo za tovarni ribjih konzerv »Arrigioni« in »Ampelea« v Izoli pereče vprašanje kadrov. Težave niso bile v tem, odkod dobiti nove delavce; teh pravzaprav ni manjkalo. Ločiti se je bilo treba reševanja netaša drugega, namreč kako dati novim delavcem isto osnovno znanje, ki je ljudem pri poslih v tej živilski industriji vendarle nujno potrebno.

V ta namen je vodstvo tovarne »Arrigioni« organiziralo tečaj za polkvalificirane delavce, ki se je začel meseca februarja in se bo končal ta mesec. Upravni odbor je imenoval posebno komisijo, ki je sestavila program, ki obsega 93 ur.

Namesto okrog 200 delavcev, kolikor so pričakovali, da se jih bo javilo za obiskovanje tečaja, se je kljub solidni propagandi vodstva podjetja in sindikalne organizacije prijavilo za tečaj le 63 delavcev in delavk; večina takih, ki so v podjetju komaj leto dni ali še toliko ne. In zgodilo se je, kakor se rado zgodi v podobnih primerih: manj vneti delavci so kmalu začeli odpadati in tako bo tečaj končalo le 23 delavcev (12 moških in 11 žensk). Zanimivo in pravzaprav razumljivo je, da so se pri vpisovanju v tečaj, zlasti slabše izkazali delavci, ki imajo poleg svojih rok za delo v tovarni tudi še nekaj zemlje.

No, vodstvo tovarne je trdno odločeno nadaljevati svoja prizadevanja v tej smeri — na zimo mislijo organizirati tudi še tečaj za kvalificirane delavce — v tem prizadevanju pa jih bo podpirala stalna komisija za tarifni pravilnik in norme. Pravilno je namreč, da obcu-

tijo delavci, ki jim očitno ni do potrebnega izobraževanja, posledice te svoje malomarnosti na plači. Razlike med plačami recimo nekvalificiranih in polkvalificiranih delavcev so že tako majhne in če se tega ne bi upoštevali dosledno, je jasno, da bi bila prizadevanja za višjo izobrazbo delavcev — mimogrede rečeno — ta tudi nekaj stane! — sploh vnaprej obojena na neuspah.

Podobno je v tovarni »Ampelea«. Okrog 90% vseh delavcev v tej tovarni je mlajših in ti imajo zelo kratko in pomanjkljivo delovno prakso. Po 1 tečaj za kvalificirane in polkvalificirane delavce so tu začeli že meseca decembra lani. K prvemu se je prijavilo 20 delavcev, k drugemu pa 150. Tečaj za kvalificirane delavce so morali ob koncu leta zaradi objektivnih razlogov prekiniti, vendar so ga nadaljevali marca; redno, ga je obiskovalo 15 delavcev. Tečaj za polkvalificirane delavce pa je že po dveh tednih doletela nemila usoda: ostalo je le 10 delavcev, ki so ga redno obiskovali, in zato so ga ukiniti.

Ta izkušnja ni bila zaman. Naučilo jih je, da sprejemajo na novo na delo le takšne delavce, ki se že ob sprejemu obvežejo, da bodo obiskovali te-

čaj z minimalnim programom 32 ur, ki naj da novim delavcem res le osnovne pojme o tehnologiji, higieni, ekonomiki, zakonodaji in delavskem samoupravljanju.

Tako so v marcu zbrali v dveh skupinah 150 delavcev, ki so vztrajali na tečaju do konca. Prej ko slej bodo pred posebno komisijo podjetja opravili izpite in se tako res usposobil za dela na polkvalificiranih delovnih mestih v tovarni.

Ob tej priliki naj omenimo še hvaljevredno povezavo med posredovalnico za delo v Izoli in tovarnami »Arrigioni« in »Ampelea«. Obe tovarni načelno ne zaposlujeta novih delavcev, ne da bi se prej pogovorili s posredovalnico. Razen tega imajo v »Arrigioni« za polkvalificirane delovna mesta 3-mesečno prično dobo. V tem času prejmejo novi delavci le 80% s tarifnim pravilnikom za zadevna delovna mesta dojučno tarifno postavko. (Pri bolj kompliciranih delih n. pr. obdelavi pločevne traja prična doba tudi do 1 leta). Izkazalo se je, da je ta previdnost zelo na mestu. Marsikateri novi delavec — zlasti večja to za mlada dekleta — pride v tovarno manj iz nekega nagajanja do tega dela, kolikor zato, ker se v mestu še prav ne spozna. Zato se neredko zgodi, da tovarno zapusti, brž ko najde »kaj boljše«, ali misli, da je tisto, kar je našel, zanj boljše. Gotovo ima vsaj pravico do tega, toda z zgoraj navedenim ukrepom se skuša kolektiv za varovati pred ljudmi, od katerih ima prve mesece razmerno malo koristi.

Končno naj omenim še — mislim, da pravilen — odnos tega podjetja do zaposlenih polproletarcev. V »Arrigioni« se ni zgodilo, da bi bili nekomu odpovedali samo zato, ker ima doma še nekaj zemlje. Ne, tu se ravnajo po pravilu, da je zanje važno, kako kdo dela, in ne, kaj kdo je. Tudi se jim ne zdi prav, da bi s takimi odpovedmi zapravili delovne izkušnje, za katere so potrebna tudi leta in leta. Spričo teženje sodelovanja s posredovalnico za delo je jasno, da se to njihovo stališče ne more izroditi in da ne more imeti negativnih posledic, niti v odnosu do tistih ljudi, ki so prišli zadnje leto v te kraje z namenom, da bi obdelovali zemljo, pa so se medtem premislili — ali kaj! — in se zaposlili v industriji. Saj takih primerov ni mnogo, imajo pa pristojni organi oblasti in gospodarstva vso možnost, s primernimi ukrepi preprečiti razraščanje spekulantskih težnih redkih posameznikov na škodo družbe. Fr

Ustanovitev okrajne obrtne zbornice v Mariboru

Maribor, 20. maja. Danes je bil ustanovni občni zbor obrtne zbornice za okraj Maribor, na katerem so razpravljali o razvoju obrti v zadnjem letu in o perspektivah socialističnega sektorja obrti. Na področju mesta Maribora je treba ustanoviti vrsto novih obrtnih obratov. Še vedno je premalo delavnic kovinskega modelarstva in kleparstva, precizne mehanike za optične instrumente, modelnega mizarstva, za montiranje električnih dvigal, instalaterstva plinskih naprav, pilorezstva in obratov za izdelovanje klišejev, matric in podobno. Razen tega bo treba razširiti zaradi vedno večjega povpraševanja obrate kovinsko — mehanične obrti, galvanizerstva, lesnega strugarstva, elektrotehnične

Pred skupščino Zveze kmetijskih zbornic

Beograd, 20. maja. Na letni skupščini Zveze kmetijskih zbornic Jugoslavije, ki se bo začela v torko, bodo poleg drugega razpravljali tudi o vlogi te organizacije v gospodarskem življenju naše države. Podano bo tudi poročilo o strukturi zveze, o njenih organizacijskih problemih ter o principih njenega nadaljnjega dela in razvoja. Ustanovitev Zveze kmetijskih zbornic je bila potrebna, kakor zbornice poročilo, zaradi povečanja dela vseh gospodarskih organizacij pri naporih za povečanje proizvodnje. Menjajo, da je ta jugoslovanska organizacija združenih proizvajalcev v tem precej dobro uspela in da pomen že uvedenih ukrepov pri razvoju kmetijstva presega meje okra-

jev in republik. Zveza, ki ima nad 3000 članov, je organizirala proizvodnjo semen dobre kakovosti kot enega izmed najvažnejših tehničnih in ekonomskih ukrepov za povečanje proizvodnje. Program te proizvodnje je dokaj realen in predvideva, da bo do 1960. leta vsa orna zemlja v Jugoslaviji posejana s semenom, ki daje 20% večji donos kot navadno. Istočasno je Zveza začela s široko agitacijo za uporabo umetnih gnojil v kmetijstvu. Uspehi tega so vidni v povečani potrošnji gnojil — od 7,5 kg leta 1953 na 30 kg na hektar v lanskem letu. Številna državna posestva so tako že povečala donos pšenice na 30 centov na hektar.

Tudi na OTOKU BRACU je več krajev, kjer lahko za zmerne cene preživimo letošnji dopust. Tu vam priporočamo POSTRO, kopalski podjetje »SUNICA«, Postira, otok Brač.

Novi grad je staro mesto ob ulici reke Zrmanje, kjer tudi lahko preživimo udoben dopust po zmernih cenah. Dnevni pension v restavraciji »PARK« dobimo že od 450 din naprej.

Tisoč kilogramov tega slaberega, ki so ga zaplenili, je bilo namenjeno prav za šolske in mlečne kuhinje. »V šolskih mlečnih kuhinjah zdaj že dolgo nismo imeli nobenega primera okuženja, ker smo s posebno odločbo vse merodajne šolske osebe pod kazensko odgovornostjo zadržali, da nam obvestijo pri najmanjšem sumu in da nabavljajo blago le pri priznanih tvrdkah.«

Muhe na mesu, draga solata in poceni vino

Skoki okno je posijalo vroče sonce. In tudi doli na trgu in mesnice. 80 mesnic je v Ljubljani in samo 17 jih ima hladilnice, pa še to so zastarele. Na trgu bi morali imeti vsaj v vsakem paviljonu po eno. Cel roj muh je zabrel okrog debelih krvavih govejih stegen, ki so jih prekladali na odprt voz. Prevoz je higienijsko povsem nemogoč. Sicer pa ti prav nič dosti ne pomaga, tudi če si kupil za kakoli hlajenje umetni led, ki ga izdelujejo sicer povsem higienično, ga pa naročniki prevajajo na odprtih trcih ali zavite v umazane šajke.

Po trgu so hitele gospodinjice. Kaj bi kupile? Otroci imajo tako radi sadje in zelenjavo. A cena? Tudi cena je važen zdravstveni činičelj, kajti če bo prevelika, ne bo nič z vitamini, ki se sicer smeje ponujajo po stotnicah. Zato bi bilo treba skrbno verigo preprečevanja, predno pride blago na trg s trojno ali četver-

no ceno, kot jo je dobil proizvajalec. Solato so v zadnjem času prepeljali iz Makedonije; pa jo je železnica prevažala kar osem do deset dni. Jasno, da se je pokvarila in da so jo morali eno tretjino izločiti, pri tem pa — manj jasno — nabiti ceno ostanku. Podobno je bilo tudi s pokvarjenimi datlini, ki so prišli na ljubljanski trg že povsem črvi in plesnivi.

Sonce je bilo že kar poletno. V kratkem bo privabljalo tudi mnoge nekontrolirane slaščičarje in sladoledarje z vozčki. Vozičkarstvo je prepovedano in če koga vidiš, ki prodaja na ta način ne boš prav nič nesocialen, če ga boš pravilno higienijskim organom ali najbližjemu mlakniku. To boš storil ne samo v mlkem, ampak tudi v svojem interesu.

Marsikdaj, ko zbolíš... itd., pa kaj bi ponavljal, saj sem povedal že v začetku.

Poročevalec

UREJUSIJO:

- GERGE VOŠNJAK (glavni in odgovorni urednik)
- FRANČEK DRENOVNI (glavni urednik)
- ALEKSANDER JAVORNIK (gospodarski)
- VEŠAN RAVKO (znanstveni svetnik)
- VIŠAR VEČA (kultorni)
- STAN LIPAR (sport)
- Za odlično govornika
- BORIS KRMAČ

in z avtobusom do Supetra. Pri zasebnikih je 40 postelj za turiste. Dnevni pension v hotelu BLOKOV, tako da jim dnevni pension ne pride draže kot do 600 din. Informacije: Turistično društvo. Prijeten letoviški kraj na tem otoku je tudi SUPETAR, tuga zaliv s plažo z drobnim peskom. Za je pravešen pripravljiva za otroke in nenavake. Možnost so tudi za prijete izlete s čolni in jadrnicami do sosednjih krajev. Supetar ima vsakodnevno ladijsko zvezo s Splitom. Dnevni pension v hotelu stane 600 do 650 din, izven sezone je 5 odstotkov popusta. Domačini imajo za turiste 200 postelj za 120 do 150 din na dan.

SUTIVAN je prav tako mirno letovišče na tem otoku. Ima več plaž sredi borovih gozdičev. Tu so možnost za prijete izlete s ladjami in jadrnicami ter za športni ribolov. Tudi Sutivan ima vsakodnevno ladijsko zvezo s Splitom. Pri domačinih je na razpolago 200 postelj za ceno 120 do 150 din. Turisti si tudi lahko sami kuhajo.

